

Protocol catechese en jeugdwerk

Opgesteld door de jongerenorganisaties HHJO, HJW, LCJ, JBGG
en de Hervormde Bond van Zondagsscholen

05-11-2020 | versie 2.2

Inleiding

Dit protocol is bedoeld voor het invullen van catechese, zondagsschool en andere vormen van jeugdwerk binnen de gemeenten. Het protocol is bedoeld als handvat voor het opstarten van deze activiteiten en is aanvullend op bestaande protocollen voor kerkelijke activiteiten.

Het protocol is geschreven op basis van een situatie dat het afstandscriterium van 1,5 meter voor iedereen van toepassing is. Per gemeente zal de situatie verschillen. Daarom is het belangrijk om dit protocol te vertalen naar de eigen situatie en de eigen locatie. Vervolgens kan dit vastgelegd worden in een eigen protocol.

Uitgangspunt van dit protocol zijn de geldende adviezen en maatregelen van de Rijksoverheid en het RIVM. Verder dient elke kerkelijke gemeente rekening te houden met eventuele aanvullende bepalingen van de veiligheidsregio's.

Naar aanleiding van nieuwe inzichten dan wel nieuwe richtlijnen vanuit het kabinet en/of het RIVM kan dit protocol herzien worden. De actuele versie is te vinden op de websites van de betrokken organisaties.

Inhoud

Inleiding	2
Inhoud	3
Versieoverzicht	4
Protocol	5
I Algemeen	5
II Locatie	7
III Catechese, Bijbelstudiekring, jongvolwassenenkring, etc.....	8
IV Zondagsschool	9
V Kinderclubs en jeugdverenigingen	10
VI Buitenactiviteit	11
VII Vakantiebijbelweek / kinderbijbelclub.....	12
Contact	13

Versieoverzicht

Versie	Datum publicatie	Wijziging ten opzichte van vorige versie
1.1	09-06-2020	<ul style="list-style-type: none">▪ Basisdocument
2.0	01-07-2020	<ul style="list-style-type: none">▪ Algemene opmerking: bepalingen die golden tot 1 juli zijn verwijderd.▪ Bij alle activiteiten zijn de richtlijnen voor de groepsgrootte aangepast.▪ Gezondheidscheck toegevoegd (pag. 6).▪ Richtlijnen voor vakantiebijbelweek / kinderbijbelclub aangepast en aangevuld met richtlijnen van de Rijksoverheid.
2.1	06-10-2020	<ul style="list-style-type: none">▪ Bij alle activiteiten zijn de richtlijnen voor de groepsgrootte aangepast.▪ Zingen wordt sterk afgeraden.▪ Mensen boven de 13 jaar dragen een mondkapje bij verplaatsingen.
2.2	05-11-2020	<ul style="list-style-type: none">▪ Richtlijnen voor de groepsgrootte zijn aangepast.

Protocol

Het protocol is uitgewerkt in verschillende onderdelen. De richtlijnen en adviezen die genoemd worden onder 'Algemeen' en 'Locatie' zijn van toepassing op alle activiteiten.

I Algemeen		
1	Algemene RIVM richtlijn	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zie voor algemeen geldende richtlijnen en die voor verschillende sectoren: https://www.rivm.nl/hygienerichtlijnen ▪ De bezoekers en betrokkenen van kerkelijke activiteiten voegen zich naar de regels die het college van kerkvoogden/kerk(rent)meesters/commissie van beheer en/of de kerkenraad¹ heeft opgesteld en bekendgemaakt. ▪ Indien medegebruik van een gebouw wordt gemaakt, of een gebouw wordt gehuurd, stem het protocol met elkaar af. ▪ Stel per vereniging/club één aanspreekpunt aan voor <i>de verantwoordelijke</i>¹ m.b.t. het opstellen en het navelen van een plaatselijk protocol.
2	Bronaanpak	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Niet naar een activiteit gaan bij corona-infectie van jezelf of een gezinslid. ▪ Niet naar activiteiten gaan bij verkoudheidsklachten. ▪ Niet naar activiteiten gaan als jij of een gezinslid koorts heeft en/of benauwd is. ▪ Pas weer deelnemen aan activiteiten als diegene minimaal 24 uur klachtenvrij is, tenzij er sprake is van een corona-infectie. Volg in dat geval de richtlijnen van de Rijksoverheid: https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/nederlandse-maatregelen-tegen-het-coronavirus/gezondheidsadviezen
3	Hygiëne-maatregelen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De richtlijnen van het RIVM en de Rijksoverheid m.b.t. de hygiëne zijn leidend. ▪ Bij binnenkomst verplicht handen desinfecteren. ▪ Geen handen schudden. ▪ Regelmatig handen wassen en/of gebruik maken van desinfecterende handgel. ▪ Was je handen volgens instructie. In ieder geval voor het eten, na toiletbezoek, na het reizen met (openbaar) vervoer, na het schoonmaken, na aanraking van een ander. ▪ Gezicht niet of zo weinig mogelijk aanraken. In de elleboog niezen/hoesten, zelf papieren zakdoekjes meenemen en deze na één keer gebruik weggoeien. Daarna handen wassen. ▪ Deel materialen (zoals telefoon) niet met anderen. ▪ Deelnemers nemen een eigen Bijbel en eventuele schrijfwaren mee. Of maak gebruik van een beamer om het Bijbelgedeelte samen te lezen. ▪ Consumpties worden centraal gedeeld. Voor kinder- en jongerenbijeenkomsten is dit een belangrijk element. Eventueel kan gebruikgemaakt worden van kartonnen wegwerpbekers. ▪ De aanwezige leiding bij een activiteit ziet toe op het naleven van deze hygiënemaatregelen.
4	Groepsgrootte	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kinderen tot en met 12 jaar hoeven onderling én tot volwassenen geen 1,5 meter afstand te houden. ▪ Jongeren van 13 tot 18 jaar hoeven onderling geen 1,5 meter afstand te houden, maar wel tot personen boven de 18 jaar. ▪ Jongeren boven de 18 jaar dienen 1,5 meter afstand te houden. ▪ Groepsgrootte binnen: Vanwege de uitzondering voor het belijden van godsdienst of levensovertuiging kan een kerkelijke activiteit die hierop is gericht, zoals een jeugdvereniging of een catechisatieles, doorgang vinden. <i>Elke kerkverband stelt ook eigen adviezen op. Neem deze richtlijnen van eigen kerkverband in acht.</i>
5	Gezondheidscheck	<p>Stel de bezoekers van activiteiten de volgende vragen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Had u een of meerdere van onderstaande klachten in de afgelopen 24 uur? <ol style="list-style-type: none"> a. Hoesten b. Neusverkoudheid c. Koorts vanaf 38 graden d. Benauwdheidsklachten

¹ Hierna te noemen: *de verantwoordelijke*. Dit kan verschillen per kerkverband. Zoek hierbij aansluiting bij het kerkelijk protocol.

		<ol style="list-style-type: none">2. Heeft u op dit moment een huisgenoot met koorts en/of benauwdheidsklachten?3. Heeft u het coronavirus gehad en is dit de afgelopen 7 dagen vastgesteld?4. Heeft u een huisgenoot/gezinslid met het coronavirus en hebt u in de afgelopen 14 dagen contact met hem/haar gehad terwijl hij/zij nog klachten had?5. Bent u in quarantaine omdat u direct contact hebt gehad met iemand waarbij het coronavirus is vastgesteld? <p>Als een van de vragen met ja beantwoord wordt, maak dan geen afspraak of annuleer de afspraak voor het bezoeken van de activiteit.</p>
--	--	---

II Locatie

1	Communicatie	<ul style="list-style-type: none">▪ <i>De verantwoordelijke</i>¹ stelt het beleid en de maatregelen vast.▪ De communicatie van beleid en regels vinden op die manier plaats dat elke betrokkene er kennis van heeft. Denk hierbij ook aan ouder(s)/verzorger(s) en eventuele burens van de locatie.▪ Leidinggevendens zijn verantwoordelijk voor een helder uitnodigingsbeleid als de groepsgrootte is gemaximeerd.▪ Spreidt aanvangstijden van gelijktijdige activiteiten.▪ Zorg ervoor dat het plaatselijk protocol in het gebouw aanwezig is. Dit is belangrijk bij een eventuele controle.
2	Inrichting en ventilatie	<ul style="list-style-type: none">▪ Stel bij de in- en uitgang van het gebouw desinfecterende middelen beschikbaar.▪ Wanneer nodig worden zalen zo ingericht dat deelnemers op 1,5 meter van elkaar kunnen zitten.▪ Degenen die op 1 adres wonen, mogen bij elkaar zitten.▪ Geef looproutes bij binnenkomst en vertrek duidelijk aan.▪ Ventileer ruimtes goed voor, tijdens en na gebruik. Het meest effectief is deuren en ramen (tegenover elkaar) openzetten.
3	Schoonmaak	<ul style="list-style-type: none">▪ Regelmatig schoonmaken en spullen desinfecteren.▪ Toiletbezoek wordt ontmoedigd. Bijvoorbeeld door (een deel) van de toiletten op slot te doen.▪ De toiletten worden na elke activiteit (dus ook tussen bijv. catechisatielessen door) gereinigd en gedesinfecteerd en dat wordt bijgehouden in een publiek logboek.▪ Na afloop van een activiteit worden alle daarbij gebruikte en aangeraakte voorwerpen gereinigd. Denk aan deurkrukken, armleuningen, schrijf- en knutselmateriaal en dergelijke. Sluit hierbij aan op de bestaande schoonmaakprotocollen.
4	Bij aankomst en vertrek	<ul style="list-style-type: none">▪ Wijs een plaats aan waar kinderen en jongeren afscheid van ouder(s)/verzorger(s) kunnen nemen voordat zij het gebouw binnenkomen.▪ Ouder(s), verzorger(s) gaan niet mee naar binnen, maar wachten buiten.▪ Bij binnenkomst handen desinfecteren en direct doorlopen naar de zaal.▪ Beperk het lopen door het gebouw en de zaal zoveel mogelijk.▪ Personen van 13 jaar en ouder dragen een mondkapje bij verplaatsingen.▪ Sociale ontmoetingen buiten het gebouw op 1,5 meter afstand van elkaar en niet direct bij de ingang van het gebouw.▪ Veroorzaak geen overlast voor de directe omgeving. Stel hier handreikingen voor op en zorg dat er iemand is die toezicht houdt.▪ Verlaat het gebouw direct na de activiteit en blijf niet buiten het gebouw napraten.

III Catechese, Bijbelstudiekring, jongvolwassenenkring, etc.

1	Situatie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Een samenkomst van jongeren boven de 12 jaar, die samenkomen in relatief kleine (leeftijds)groepen.
2	Communicatie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De leiding (bv. catecheet) zorgt ervoor dat elke deelnemer op de hoogte is van het beleid en de maatregelen als vastgesteld door <i>de verantwoordelijke</i>¹. ▪ De leiding spreekt de deelnemer persoonlijk aan bij niet nakomen van de getroffen maatregelen.
3	Groepsgrootte	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Volg de bepalingen zoals opgenomen in tabel I Algemeen > 4. Groepsgrootte. ▪ Overweeg groepen tot 18 jaar en boven 18 jaar te splitsen, in verband met de benodigde 1,5 meter afstand bij 18 jaar en ouder. ▪ De aanwezigheid van jongeren wordt door de leiding per avond bijgehouden op een presentielijst. Zie ook 'Communicatie' in tabel II Locatie. ▪ Voor iedereen zijn de richtlijnen van de RIVM geldend. Wees voorzichtig met mensen met een kwetsbare gezondheid. Laat hen bijvoorbeeld digitaal meedoen (zie programma en afstandsonderwijs).
4	In de zaal	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wanneer nodig staan de stoelen op minimaal 1,5 meter afstand van elkaar (zie tabel I Algemeen > 4. Groepsgrootte). ▪ In de zaal zijn papieren zakdoeken, water en zeep, of desinfecterende handgel aanwezig, om handen te wassen en tafels en stoelen schoon te maken. ▪ Lucht de zaal tussen de lessen door, door ramen en deuren open te zetten. ▪ Deelnemers nemen hun eigen Bijbel en eventueel schrijfwaren mee. ▪ Zingen wordt sterk afgeraden. Denk na over alternatieven. Bijvoorbeeld een luisterlied of liederen in gebarentaal.
5	Programma en afstands-onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Indien nodig kunnen groepen verder gesplitst worden en verdeeld over verschillende avonden in de week, om hen zo toch allemaal fysiek te laten deelnemen. ▪ Als er onvoldoende beschikbare ruimte is, denk dan na over alternatieve locaties. Bijvoorbeeld de kerkzaal, een dorps huis, een school in de buurt, een kantine van een bedrijf, etc. ▪ Als er geen mogelijkheden zijn om elkaar fysiek te ontmoeten, maak dan gebruik van digitale middelen. De verschillende jongerenorganisaties hebben hiervoor materiaal en handreikingen beschikbaar. ▪ Voor de verdeling van groepen kan gedacht worden aan mentorcatechese. Kleinere groepen in meerdere ruimten. Dit vereist wel extra schoonmaak van meerdere zitplekken.

IV Zondagsschool

1	Situatie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Een samenkomst van kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar, die samenkomen in relatief kleine (leeftijds)groepen. Onderbouw, middenbouw en bovenbouw.
2	Communicatie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De leiding zorgt ervoor dat elke kind en ouder(s)/opvoeder(s) op de hoogte zijn van het beleid en de maatregelen als vastgesteld door <i>de verantwoordelijke</i>¹. ▪ De leiding spreekt het kind (waar mogelijk, gelet op de leeftijd) persoonlijk aan bij het niet nakomen van de getroffen maatregelen.
3	Groepsgrootte	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Volg de bepalingen zoals opgenomen in tabel I Algemeen > 4. Groepsgrootte. ▪ De aanwezigheid van kinderen wordt door de leiding per bijeenkomst bijgehouden op een presentielijst. Zie ook 'Communicatie' in tabel II Locatie. ▪ Voor iedereen zijn de richtlijnen van de RIVM geldend. Wees voorzichtig met mensen met een kwetsbare gezondheid. Laat hen bijvoorbeeld digitaal meedoen (zie programma en afstandsonderwijs).
4	In de zaal	<ul style="list-style-type: none"> ▪ In de zaal zijn papieren zakdoeken, water en zeep, of desinfecterende handgel aanwezig, om handen te wassen en tafels en stoelen schoon te maken. ▪ Lucht de zaal na het zondagsschooluur, door ramen en deuren open te zetten. ▪ Zorg ervoor dat kinderen hun eigen Bijbel en eventueel schrijfwaren meenemen. Roosters nemen de kinderen mee naar huis en blijven niet op locatie. ▪ Ontsmet materialen die gebruikt worden. Denk aan knutselpullen en stiften/kleurpotloden. ▪ Zingen wordt sterk afgeraden. Denk na over alternatieven. Bijvoorbeeld een luisterlied of liederen in gebarentaal.
5	Programma en afstands-onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hanteer de groepsgrootte zoals beschreven in tabel I Algemeen > 4. Groepsgrootte. ▪ Als er onvoldoende beschikbare ruimte is, denk dan na over alternatieve locaties. Bijvoorbeeld een dorpshuis, een school in de buurt, een kantine van een bedrijf, etc. ▪ Als er geen mogelijkheden zijn om elkaar fysiek te ontmoeten, maak dan gebruik van digitale middelen. Bijvoorbeeld door een audio- of beeldverbinding uit te zenden.

V Kinderclubs en jeugdverenigingen

1	Situatie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Samenkomst van kinderen onder de 12 jaar (kinderclubs) en jongeren boven de 12 jaar (jeugdvereniging), die samenkomen in (leeftijds)groepen.
2	Communicatie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De leiding zorgt ervoor dat elke deelnemer op de hoogte is van het beleid en de maatregelen als vastgesteld door <i>de verantwoordelijke</i>¹. ▪ De leiding spreekt de deelnemer persoonlijk aan bij het niet nakomen van de getroffen maatregelen.
3	Groepsgrootte	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Volg de bepalingen zoals opgenomen in tabel I Algemeen > 4. Groepsgrootte. ▪ Jeugdverenigingen t/m 17 jaar zijn een uitzondering op de algemene regel van de maximale groepsgrootte van max. 2 pers. per zaal / ruimte. ▪ Vanwege de uitzondering voor het belijden van godsdienst of levensovertuiging kan een jeugdvereniging met jongeren van 18 jaar en ouder ook doorgang vinden. ▪ Overweeg groepen tot 18 jaar en boven 18 jaar te splitsen, in verband met de benodigde 1,5 meter afstand bij 18 jaar en ouder. ▪ De aanwezigheid van jongeren wordt door de leiding per bijeenkomst bijgehouden op een presentielijst. ▪ Voor iedereen zijn de richtlijnen van de RIVM geldend. Wees voorzichtig met mensen met een kwetsbare gezondheid. Laat hen bijvoorbeeld digitaal meedoen (zie programma en afstandsonderwijs).
4	In de zaal	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wanneer nodig staan de stoelen op minimaal 1,5 meter afstand van elkaar (zie tabel I Algemeen > 4. Groepsgrootte). ▪ In de zaal zijn papieren zakdoeken, water en zeep, of desinfecterende handgel aanwezig, om handen te wassen en tafels en stoelen schoon te maken. ▪ Lucht de zaal tussen de activiteiten door, door ramen en deuren open te zetten. ▪ Zorg ervoor dat kinderen hun eigen Bijbel en eventueel schrijfwaren meenemen. ▪ Ontsmet materialen die gebruikt worden. Denk aan knutselpullen en stiften/kleurpotloden. ▪ Zingen wordt sterk afgeraden. Denk na over alternatieven. Bijvoorbeeld een luisterlied of liederen in gebarentaal.
5	Programma	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Indien nodig kunnen groepen verder gesplitst worden en verdeeld over verschillende avonden in de week, om hen zo toch allemaal fysiek te laten deelnemen. ▪ Als er onvoldoende beschikbare ruimte is, denk dan na over alternatieve locaties. Bijvoorbeeld een dorps huis, een school in de buurt, een kantine van een bedrijf, etc. ▪ Als er geen mogelijkheden zijn om elkaar fysiek te ontmoeten, houdt dan op een andere manier met elkaar contact. De verschillende jongerenorganisaties bieden hiervoor handreikingen.
6	Bezinning, verwerking en spellen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gebruik bezinnende werkvormen waarbij zo min mogelijk heen en weer gelopen hoeft te worden. ▪ Ontsmet materialen die gebruikt worden. Denk aan knutsel- en handwerkspullen. ▪ Organiseer verwerking en spellen waarbij zo min mogelijk contact nodig is.

VI Buitenactiviteit

1	Situatie	<ul style="list-style-type: none">▪ Samenkomst van kinderen en jongeren die een gezamenlijke buitenactiviteit hebben.
2	Communicatie	<ul style="list-style-type: none">▪ De leiding zorgt ervoor dat elke deelnemer op de hoogte is van het beleid en de maatregelen als vastgesteld door <i>de verantwoordelijke</i>¹.▪ De leiding spreekt de deelnemer persoonlijk aan bij niet nakomen van de getroffen maatregelen.
3	Groepsgrootte	<ul style="list-style-type: none">▪ Kinderen tot en met 12 jaar hoeven onderling én tot volwassenen geen 1,5 meter afstand te houden.▪ Jongeren van 13 tot 18 jaar hoeven onderling geen 1,5 meter afstand te houden, maar wel tot personen boven de 18 jaar.▪ Jongeren boven de 18 jaar dienen 1,5 meter afstand te houden.▪ Maximaal 2 personen of 1 huishouden in groepsverband. Er geldt voor de groepsgrootte een uitzondering voor het belijden van godsdienst of levensovertuiging. De buitenactiviteit moet hier dan wel op gericht zijn.▪ Houdt rekening met omstanders / de buurt.
4	Hygiëne	<ul style="list-style-type: none">▪ Houdt je aan de algemene hygiënerichtlijnen van het RIVM.▪ Als er consumpties genuttigd worden, zorg er dan voor dat deze centraal gedeeld worden.

VII Vakantiebijbelweek / kinderbijbelclub

Het algemene verbod op meld- en vergunningsplichtige evenementen is per 1 juli opgeheven. Het is aan de lokale autoriteiten om te bepalen of organisatoren hun activiteit voldoende op anderhalve meter in kunnen richten en of er nog aan andere specifieke voorwaarden moet worden voldaan. De procedure voor het aanvragen van een vergunning kost tijd en het zal dus een aantal weken duren voordat de eerste evenementen weer plaatsvinden. Niet alles zal meteen mogelijk zijn. Bron: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/nederlandse-maatregelen-tegen-het-coronavirus/openbaar-en-dagelijks-leven>

Een alternatief zou kunnen zijn om deze activiteit als club te organiseren in een kerk of verenigingsgebouw. Hiervoor gelden dezelfde regels als genoemd in tabel V Kinderclubs en jeugdverenigingen. Het is hierbij belangrijk om extra alert te zijn op de hygiënerichtlijnen. Dat doet iets met de uitstraling van de kerk naar ouders van kinderen die randkerkelijk of niet kerkelijk zijn.

Contact

Voor meer informatie kun je contact opnemen met de volgende organisaties of personen.

Organisatie	Contactpersoon	E-mail	Telefoon
Bond van Hervormde Zondagsscholen	Kees Codée	c.m.codee@gmail.com	06-53218556
HHJO	Henco van Ee	hvanee@hhjo.nl	0318-505541
HJW	Aart Jongejan	lmjongejan@hervormdjeugdwerk.nl	06-27835160
LCJ	Marieke Griffioen	magriffioen@lcj.nl	06-52583877
JBGG	Jaco Pons	ji.pons@jbqq.nl	0348-489948